

Ongeprijsde effecten: is een MCA niet handiger?

Het interessante van de MKBA is dat niet alleen financiële effecten, maar ook effecten die zich geheel of deels aan het oog van de markt onttrekken, worden meegenomen in de afweging. Om de financiële effecten die een marktprijs hebben, te kunnen vergelijken met de markt externe welvaartseffecten die dat niet hebben, worden de markt externe effecten ook in euro's uitgedrukt. In de MKBA worden in principe de ongeprijsde effecten zoveel mogelijk geprijsd. Voor sommige effecten, zoals reistijdwinst en luchtkwaliteitsbaten gaat dit makkelijk omdat er prijskennallen voor handen zijn. Voor andere effecten, zoals reiscomfort, of de recreatieve beleving van een bepaald landschapstype kan dit lastig zijn omdat er soms geen geschikte kennallen voor handen zijn. Vaak wordt dan gesuggereerd dat het handiger is een MCA (multi criteria analyse) te doen dan een MKBA omdat de MCA geen beprijzing kent. Dit klinkt verleidelijk, maar gaat voorbij aan het gegeven dat een prijs in principe zo is afgeleid met behulp van een enquêteonderzoek (betalingsbereidheidsonderzoek), terwijl juist de bepaling van de hoeveelheid (hoeveel reizigers hebben meer comfort, met hoeveel neemt het aantal recreatiebezoeken toe?) veel moeilijker is. Hiervoor moeten we immers de relatie tussen de maatregel en de kwaliteit (het comfort en recreatieve aantrekkelijkheid) en de relatie tussen de kwaliteit en de baat kennen. Voor het opstellen van zowel de MKBA als de MCA is een hoeveelheidsbepaling nodig. Beide methoden hebben hetzelfde knelpunt.